

کتابتیں

ISSN : 2228-5679

[illegible]

ابراهیم بن حکم بن ظهیر ✦ جایگاه علمی اجتماعی ابن نخلد، از اساتید سنی مذهب شیخ طوسی ✦ حقیقه ایمان شهید ثانی یا ایضاح
البیان زین الدین بن محسن عاملی ✦ چگونگی مرجعیت و نشر فتاوی شیخ اعظم انصاری ✦ حاج شیخ جعفر شوشتری ✦ دکتر سید محمد
علی شهرستانی ✦ زندگینامه های خودنوشت شیخ حسین واعظ شوشتری، محمد تقی نیرتیری، میرزا محمد حسین نائینی و شیخ محمد غروی
سندی از حدود هشتاد سال پیش راجع به تحول در حوزه نجف اشرف ✦ پنج نامه منتشر نشده از استاد فقیه دکتر ابوالقاسم گرچی ✦ هبه نامه
و وصیت نامه سید دلدار علی ✦ سه اجازه از بزرگان حله ✦ اجازه ابن ابی جمهور به سید حسن بن ابراهیم بن یوسف بن ابی شبانه
ببیت و پنج رساله در موضوع نذر بعد از وفات ✦ نگاهی به الاخبار الدخیله ✦ الاربعین فی امامه امیر المؤمنین ✦ آفاق نجف ✦
گزارش سفری به ریاض ✦ تصحیح اعیان الشیعه ✦ نامه شیخ آقا بزرگ تهرانی به آیه الله ملا محمد جواد صفای
نکته ها ✦ آثار نو یافته

کتاب پیوست: ملحق مال الامل

ب مؤلف رساله قضاء و قدر چیست؟ آبوالفضل حافظیان

رساله ای است در قضاء و قدر که به سبک عارفان و فیلسوفان امامیه نگاشته شده. مؤلف در مقدمه از استاد خود شیخ سلیمان یا تجلیل یاد می کند (شاید سلیمان بهرانی). این رساله پاسخ به سؤال شیخ حسین درباره قضاء و قدر و مشتمل بر مباحثی است در اثبات توحید، علم واجب، مشیت و قدرت و اراده با استفاده از ادله عقلی و نقلی و در چهار فصل و یک خاتمه به شرح زیر مرتب شده:

۱. در اثبات توحید واجب الوجود.
۲. در اینکه آیا صفات خدا عین ذات اوست یا زائد بر ذات است؟
۳. در بیان قدرت.
۴. در بیان علم خدا.
- خاتمه دنبال علم.

مؤلف از ابن سینا، قوشچی، سهروردی، قاضی نورالله شوشتری، شیخ بهایی، قطب رازی، ابن میثم بهرانی، خواجه طوسی، محقق شریف، غزالی، فخر رازی، شیخ مفید، علامه حلی، نوبخت و... یاد و نقل قول کرده است.

نسخه های شناخته شده از رساله

۱. کتابخانه مجلس، شماره ۲۷۱۵، فهرست مجلس ۹ / ۲۴.
۲. کتابخانه مجلس، شماره ۱۷۴۹۲، فهرست مخطوط (این نسخه از آغاز افتادگی دارد).
۳. کتابخانه مدرسه فیضیه، شماره ۱۲۶ / ۷، فهرست فیضیه ۴ / ۲ (در فهرست به عنوان رساله فی اثبات الواجب معرفی شده است).
۴. کتابخانه ملی، شماره ۱۵۳۹ / ۱ ع، فهرست ملی ۱۰ / ۳۴.

ترسي الى غير ذلك الخلق كله ولا يرجع الى موروث

والله وليته في التوحيد والوجود ^{ولا ياتي الوجود الا بشي}
الوجودية والظواهر ^{ما لا يخلو من هذه المقام}

بلا حظ الى سبب ^{بنتهي من شئ الى غير ذلك الخلق كله ولا يرجع الى موروث ومن لاحظ}
المسببات ^{التي هي في الوجود والظواهر}

وجبان بلا حظ الى سبب ^{والمسببات واسناد اثارها الى الله تعالى}
المسببات ^{التي هي في الوجود والظواهر}

فعل ^{لنفسه} ^{لا تتركه} ^{المسببات} ^{والمسببات} ^{والمسببات}

الى سبب ^{ذكر خلاف ذلك} ^{هل الا سلام} ^{من غير ان يمكن الجمع بين قولي}
المسببات ^{التي هي في الوجود والظواهر}

من ^{ذكره} ^{لا يمكن} ^{ان يجمع} ^{بين} ^{قولي} ^{الجبرية} ^{والقضية}

والمعترى ^{في} ^{الظواهر} ^{التي هي في الوجود والظواهر}

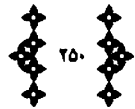
ذكره ^{لا يمكن} ^{ان يجمع} ^{بين} ^{قولي} ^{الجبرية} ^{والقضية}

كل من ^{المسئلتين} ^{فما بينهما} ^{بالحال} ^{والخلاف}

فصل ^{في} ^{الظواهر} ^{التي هي في الوجود والظواهر}

فصل ^{في} ^{الظواهر} ^{التي هي في الوجود والظواهر}

كتاب في (2)
الاول من (1) من (1389)

مؤلف رساله کیست؟

شیخ آقا بزرگ تهرانی در الذریعه (ج ۱۷، ص ۱۴۳، رقم ۷۵۲) آن را از بعضی الأصحاب، دانسته و استاد عبدالحسین حایری در فهرست مجلس (ج ۹، ص ۲۴) درباره مؤلف رساله سکوت نموده و استاد عبدالله انوار در فهرست کتابخانه ملی (ج ۱۰، ص ۳۴) آن را از شیخ عبدالله بن علی بحرانی دانسته و تاریخ تألیف رساله را سده سیزدهم هجری تخمین زده ولی دلیلی بر انتساب نیاورده است.

در فهرست فیضیه نیز با توجه به فصل یکم رساله، که در اثبات توحید واجب است، نام آن «رساله فی اثبات الواجب» انتخاب شده و درباره مؤلف نیز اظهار نظری نشده است.

برای آشنایی بیشتر با رساله، بخش هایی از آغاز و انجام آن نقل می شود:

آغاز:

بسم الله الحمد لله الذي توخّذ في ذاته فلم يشركه مشارك في أحديته وتفرّد في كمال صفاته فلم يقارنه مقارن في قديم أزليته وأبديته وتقدّس في جلاله... وبعد فإن أسخّر النعم الفائضة من منبع الجود وأشرف الأسماء الواصلة من مصدر الوجود العلم الذي من تحلى به فاز بالقدح المعلى وحاز النصيب الأوفى....

انجام:

ولو صيخ ما ذكره لأمكننا أن نجتمع به أيضاً بين قولَي الجبرية والقدرية. والحق أن كلا من المسألتين قائمة بحالها والخلاف باقي والحكومة لم تنفصل إلى يومنا هذا بل كلما ازدادوا نظراً واعتباراً وبحثاً وجدلاً ازدادوا خلافاً على خلاف إلى يوم القيامة فيما كانوا فيه يختلفون.

درخواست

از پژوهشگران فرهیخته میراث مکتوب درخواست می شود در صورت به دست آوردن قرینه ای که به شناخت مؤلف رساله کمک نماید، نتیجه تحقیق خود را اعلام فرمایند تا مورد استفاده علاقه مندان قرار گیرد.

